

saa begavede unge Mænd til de private som til de offentlige Seminarier. Man kan derfor ikke gjøre den Slutning, som det ærede Medlem har villet drage deraf, og som ogsaa er gjort i Motiverne. Det er klart beviist ved Hjælp af Examenscommissioner, at man ad privat Vej kan danne Seminarister ligesaa dygtige som dem, der ere udgaaede fra Statsseminarierne, og det er det Æneste, som skulde bevises. Naar det er Tilfældet, er det klart, at Staten ikke behøver at give saa store Summer ud til de offentlige Seminarier; det kunde være berettiget at gjøre det paa en Tid, da den almindelige Undervisning i Landet ikke var naaet saa vidt som nu, og da Skolelærere-embederne ikke være saa indbringende som nu; men under de nuværende Forhold troer jeg nok, man kan nedlægge flere af Statsseminarierne, ja, maaskee alle. Jeg er bleven endnu mere bestyret heri ved et Andragende, som er tilstillet os fra det pædagogiske Selskab i Kjøbenhavn, der jo fremhæver, at Staten burde have et Seminarium for Kvinder, fordi de trænge til Understøttelse; hvorimod det aldeles ikke fremhæves, at det skulde være umuligt for Kvinder ad privat Vej at naae hele den Udvikling, som kræves til den Seminaristexamen, de skulle underkaste sig. Det er kun Hensynet til Pengene og til Trangen, der er det Bestemmende. Dette Hensyn kunde ialfald kun kræve, at der skulde være et enkelt Seminarium eller maaskee to, som udelukkende var bestemte for fattige, begavede unge Mennesker; men ikke engang dette Hensyn kunde føre dertil, thi man kunde understøtte saadanne unge begavede Mennesker saavel af Mandkjønnet som af Kvindekjønnet, uden at man behøvede at have særlige Seminarier, og det vist med nok saa megen Frugt, naar man anvendte en Deel af de Penge, der nu udgives til Seminarierne, umiddelbart til Understøttelser for dem under Statens Tilsyn. — Under Nr. 19 have vi stillet Forslag om, at den Sum, der foreslaaes af Ministeren til Lønninger for Lærerne ved Seminarierne, skal samles til et Beløb af 12,800 Rbd., der stilles til Ministeriets Raadighed. Dermed have vi aldeles ikke nedsat Summen, det er den selv samme, som Ministeren har forlangt, kun at den er

formindstet med en Femtedeel, fordi vi gaae ud fra, at det ene Seminarium skulde nedlægges. Med Undtagelse af dette er Beløbet ganske det samme, som Ministeren har forlangt, og der er givet ham en noget mere fri Raadighed over det, end han vilde have ifølge Lovforslaget. Den eneste Pengesforskjel mellem Ministerens Forslag og vort er den, at vi have taget den Bestemmelse bort, at to af Lærerne kunde erholde kongelig Ansættelse. Ds forekommer det nemlig, at, naar det hidtil kun har været nødvendigt at give to Lærere ved Sonstруп Seminarium Pensioneret, behøvedes der overhovedet ikke at gives Pensioneret til Lærerne ved Seminarierne; thi der er ingen Grund til, at det ene Seminarium skulde staae gunstigere end de andre. Tilmed er det jo en Tid, hvort vi stræbe efter at indskrænke de Pensioneret-tigedes Antal. Der er saa meget mindre nogen særlig Grund til at fremhæve to af Lærerne som pensionsberettigede, som Rigsdagen jo ved flere Leiligheder har viist, at den, naar fortjente Seminarielærere gaae af, ikke er utilbeiligt til at give dem Pension ved en extraordinair Pensionlov, saa at det ikke vil have nogen trykkende Følge for virkelig fortjente Lærere. Derimod kunne vi ikke slutte os til Forslaget under Nr. 20, som er stillet af et Mindretal i Udvalget, og som gaaer ud paa ikke alene at forhøie Beløbet noget, — om ikke meget, saa dog efter et Gjenremsnit med omtrent 500 Rbd. aarlig — men tillige paa at give Pensioneret til flere, end Ministeren har begjært. Det er altsaa et Forslag, som i Virkeligheden giver baade større Summer til selve Lønningerne og tillige en større Sum til Pensioner, end Ministeren har forlangt. Dette strider mod de Regler, som Folkethinget hidtil har fulgt, saa alene af den Grund have vi ikke kunnet slutte os dertil. Den ærede Ordfører fremhævede, og det blev ogsaa bekræftet af den ærede sidste Taler, at det var ønskeligt, at der ved hvert Seminarium kunde være idetmindste een fast Lærer til Støtte for hele Seminariet. Jeg troer, at dette grunder sig paa en Misforstaaelse af Seminariernes Stilling. De hvile væsentligt paa Forstanderne; de ere ikke af større Omfang, end at den Mand, som staaer i Spidsen for dem, væsent-